

Puutarhamarjat

Mansikka (*Fragaria x ananassa*)

Puutarhamansikka soveltuu viljeltäväksi lähes koko Suomessa, lukuun ottamatta pohjoisimpia alueita. Viljely vaatii työvoimaa poimintaan ja hoitotöihin. Puutarhamansikat sisältävät runsaasti kuitua sekä C-vitamiinia ja folaattia.

Kasvuolosuhteet: vaatii multavan, hikevän ja lämpäisevän kasvualustan. Sopiva pH on 6 - 6,5. Mansikka tarvitsee kasvaakseen aurinkoisen ja suojaisan paikan, joka kuitenkin myös tuulettuu. Istutusta suositellaan loivasti viettävälle rinteelle. Etelä- tai länsirinteet sopivat varhaistuotantoon, itä-pohjoisrinteillä kasvu alkaa myöhemmin.

Perustaminen: on suosittava terveitä ostotaimia (tuore- tai pakastetaimet) ja rivit katetaan mansikkamuovilla tai katekankaalla. Riviväleihin sopii olkkate tai nurmi. Mansikan istutus suoritetaan joko toukokuun tienoilla tai myöhemmin kasvukaudella, taimityypistä riippuen. Taimivälin noin 25-45 cm (paririvissä suurempi) ja riviväli vähintään 120 cm. Mansikan juurakon kasvupiste on jätettävä istutettaessa mullan yläpuolelle ja istutuksen jälkeen on huolehdittava kastelusta. Sama kasvusto pidetään kasvupaikalla 3 - 5 vuoden ajan.

Kasvintuhoojat: mansikalla on useita tauteja ja tuholaisia, joista yleisimpiä ovat harmaahome, härmä, erilaiset juuristotaudit, marjalude, hilla- ja mansikkanälvikäs, mansikkapunkki, ripsiäinen ja linnut. Terveet taimet, oikeanlainen kasvupaikka, linnunpelätit, harsot sekä biologinen ja kemiallinen torjunta ovat keinoja kasvintuhoojia vastaan.

Kasvuston hoito: keväisin mansikkakasvusto harjataan varovasti kuivista lehdistä ja rikkakasvit poistetaan rivistä kitkemällä. Samalla rakeisten lannoitteiden käyttö on mahdollista. Mansikan sadonkorjuu tapahtuu käsin lajikkeesta riippuen kesä-elo-kuussa. Kasvukaudella taimista poistetaan rönsyjä. Elokuussa on mahdollista käyttää tyPETONTÄ sYs-lannoitetta. Talvehtimisen voi varmistaa käyttämällä kasvuston päällä talviharsoa. Kaupalliset mansikkalajikkeet ovat itsepölyttäviä, mutta hyönteispölytys varmistaa laadukkaan ja tasalaatuisen sadon.

Sadonkorjuu: ei säily tuoreeltaan pitkiä aikoja ja varastointiin tarvitaan kylmiötilaa. Mansikka pyritään saamaan myyntiin mahdollisimman pian sadonkorjuun jälkeen. Kylmäkoneilla varustettu kuljetusauto auttaa kylmäketjun hallinnassa. Soveltuu monenlaiseen jatkojalostukseen; muun muassa mehujen, glögien, hillojen, marmeladien ja viinien raaka-aineeksi.

Markkinointikanavat: markkinoidaan tuoreena, pakastettuna sekä erilaisina jatkojalosteina. Myynti voi tapahtua esimerkiksi suoraan tilalta, omien myyntipisteiden tai torimyyntin, Rekon tai tukun kautta.

Kuvat: Pixabay

Lähteet: ProAgria Opas aloittaville marjanviljelijöille